

## POSTANOWIENIE

16 maja 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

na posiedzeniu niejawnym 16 maja 2023 r. w Warszawie,  
w sprawie z powództwa I.S.  
przeciwko A.S.  
o rozwód,  
na skutek wystąpienia przez Sąd Okręgowy w Poznaniu  
postanowieniem z 31 marca 2023 r., I C 535/23,  
o oznaczenie sądu właściwego,

**zwraca akta sprawy Sądowi Okręgowemu w Poznaniu.**

## UZASADNIENIE

Postanowieniem z 31 marca 2023 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu w sprawie z powództwa I.S. przeciwko A.S. o rozwód zwrócił się do Sądu Najwyższego o oznaczenia sądu, przed który należy wytoczyć powództwo.

Sąd Okręgowy wskazał, że na podstawie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego nie można w świetle okoliczności sprawy ustalić właściwości miejscowej. W konsekwencji w ocenie Sądu Okręgowego zachodzą przesłanki do oznaczenia sądu właściwego na podstawie art. 45 k.p.c.

### **Sąd Najwyższy zważył, co następuje:**

Z treści uzasadnienia pozwu wynika, że strony aktualnie pracują w Republice Federalnej Niemiec i z tego powodu, nie będąc w stanie przewidzieć terminu przyjazdu, wnoszą o przeprowadzenie rozprawy w trybie zdalnym. Natomiast jako miejsce zamieszkania obu stron powódka wskazała miejscowość N.

W sprawie nie zostało wyjaśnione, czy strony stale przebywają poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w tym znaczeniu, iż pobyt ten ma charakter stały, a tym samym wyklucza ustalenie właściwości miejscowej sądu na zasadach ogólnych, tj. art. 41 k.p.c. Przypomnieć należy, że pojęcia „miejsce zamieszkania” oraz „zwykłego pobytu” nie są tożsame z koniecznością nieprzerwanego, stałego w nich przebywania i odwrotnie – przebywanie poza tymi miejscami bez utraty więzi pozwalającej na przypisanie miejsca zamieszkania względnie zwykłego pobytu w rozumieniu przepisów prawa polskiego oznaczonej osobie fizycznej nie skutkuje utratą miejsca zamieszkania w rozumieniu prawa cywilnego. Natomiast okoliczność, że strona okresowo przebywa poza granicami kraju nie oznacza, że pobyt ten ma charakter trwały, a w konsekwencji przez to zmienia się jej miejsce zamieszkania w rozumieniu art. 25 k.c. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 21 sierpnia 2019 r., III CO 96/19).

Okoliczności te nie zostały w niniejszej sprawie jednoznacznie ustalone. Oznacza to, że wystąpienie do Sądu Najwyższego w trybie art. 45 k.p.c. należało ocenić jako co najmniej przedwczesne.

Z tych względów Sąd Najwyższy zwrócił akta sprawy Sądowi Okręgowemu w Poznaniu.

(Ł.W.)

[ms]

